

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn eller benevnelse på blandingen	Tungsten Titanium Alloy
Registreringsnummer	-
Dokumentnummer	G02
Synonymer	Ingen.
Utgivelsesdato	09-November-2018
Versjonsnummer	01

1.3. Detaljer om leverandøren av produktinformasjonsarket

Leverandør

Firmanavn	Materion Advanced Materials Germany GmbH
Adresse	Borsigstrasse 10 63755 Alzenau DE

Avdeling

Telefon	49.60.23.91.82.0
e-post	Materion.Germany@materion.com
Kontaktperson	Hermann Schmiing

1.4. Nødtelefonnummer

49.60.23.91.82.0

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Identifiserte bruksområder	Industriell bruk: bruk av stoffer som sådan eller i forberedelser på industriområder Produksjon av metaller, inkludert legeringer Produksjon av datamaskiner og elektroniske og optiske produkter, elektrisk utstyr Generell produksjon, f.eks maskiner, utstyr, kjøretøy, andre transportmidler Vitenskapelig forskning og utvikling Annet: Produksjon av medisinske og forsvarsutstyr
-----------------------------------	--

Bruksområder som frarådes	Forbrukeren bruker: Privat husholdninger (= allmennheten = forbrukere)
----------------------------------	--

1.3. Detaljer om leverandøren av produktinformasjonsarket

Leverandør

Firmanavn	Materion Advanced Materials Germany GmbH
Adresse	Borsigstrasse 10 63755 Alzenau DE

Avdeling

Telefon	49.60.23.91.82.0
e-post	Materion.Germany@materion.com
Kontaktperson	Hermann Schmiing

1.4. Nødtelefonnummer

49.60.23.91.82.0

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Blandingen er vurdert og/eller testet for sine fysiske, helsemessige og miljømessige farer, og følgende klassifisering gjelder.

Klassifisering ifølge EU-forskrift nr. 1272/2008, med endringer

Denne blandingen oppfyller ikke kriteriene for klassifisering ifølge Direktiv 1272/2008/EØF, med endringer.

Oppsummering av farer	Produktene er klassifisert som artikler og som sådan ikke presentere en fysisk eller helsefare i den nåværende formen. Hvis produktene behandles eller håndteres på måter som genererer partikler (støv, røyk, partikler eller pulver) og / eller kjemiske forbindelser, kan det oppstå en potensiell helsefare, og risikostyringsforanstaltninger må tas for å minimere risiko.
------------------------------	--

2.2. Merkingselementer

Etikett ifølge EU-forskrift nr. 1272/2008, med endringer

Inneholder:	Titanium, WOLFRAM
--------------------	-------------------

Farepiktogrammer	Ingen.
Signalord	Ingen.
Fareerklæring(er)	Materialet som selges i fast form, anses generelt ikke for farlig. Men hvis prosessen innebærer sliping, smelting, kutting eller annen prosess som forårsaker utslipp av støv eller røyk, kan det oppstå farlige nivåer av luftbårne partikler.

Anbefalte forholdsregler

Forebygging	Følg yrkeshygienisk praksis.
Svar	Vask hendene etter bruk.
Lagring	Oppbevares adskilt fra uforenelige kjemikalier.
Deponering	Avfall og rester fjernes/avhendes i overensstemmelse med lokale forskrifter.

Tilleggsinformasjon om etiketter For ytterligere informasjon, vennligst kontakt Product Stewardship Department på +1.216.383.4019.

2.3. Andre farer Stoffet eller blandingen er ikke et PBT- eller vPvB-stoff eller -blanding.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.2. Blandinger

Generelle opplysninger

Kjemikaliennavn	%	CAS-nr. / EC-nr.	REACH-registreringsnr.	Indeksnummer	Merknader
WOLFRAM	85 - 95	7440-33-7 231-143-9	-	-	
Klassifisering:	-				
Titanium	5 - 15	7440-32-6 231-142-3	-	-	
Klassifisering:	-				

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

Generelle opplysninger Sørg for at medisinsk personell er informert om hvilke materialer som er involvert, og tar forholdsregler for å beskytte seg.

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding	Flytt personen ut i frisk luft. Ring til lege hvis symptomene forverres eller vedvarer.
Hudkontakt	Vask av med såpe og vann. Kontakt lege hvis irritasjonen utvikler seg og vedvarer.
Øyekontakt	Ta ut kontaktlinser hvis de er i bruk, og hvis det er enkelt å gjøre. Ved vedvarende øyeirritasjon Søk legehjelp.
Svelging	Skyll munnen. Kontakt lege dersom det inntreffer sykdomstegn.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede Øyeirritasjon.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig Behandles symptomatisk.

AVSNITT 5: Brannslukkingstiltak

Generelle brannfarer Ingen uvanlig brann- eller eksplosjonsfare angitt.

5.1. Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler	TØRR sand, natriumkloridpulver, grafittpulver eller Met-L-X-pulver.
Uegnete brannslukkingstiltak	Vann. Karbondioksid (CO2).

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen Dette produktet er ikke brennbart.

5.3. Informasjon for brannslukkingspersonell

Spesielt verneutstyr for brannslukkingspersonell	Ta hensyn til ev. andre kjemikalier ved valg av verneutstyr.
Særlige brannslukkingstiltak	Flytt beholderne bort fra brannområdet hvis det kan gjøres uten risiko.

Spesielle metoder Bruk standard brannslukkingrutiner og vurder faremomentene ved andre involverte stoffer.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

For personell som ikke er nødpersonell For personlig beskyttelse, se punkt 8 av PIS.

For nødpersonell Hold unødvendig personell borte. Bruk personlig beskyttelse som anbefales i punkt 8 i PIS.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø Unngå utslipp i avløp, jord og vannløp.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing Rengjør ifølge alle gjeldende bestemmelser.

6.4. Henvisning til andre avsnitt Ikke kjent.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering Følg yrkeshygienisk praksis.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter Oppbevares i originalbeholderen, tett lukket.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r) Ikke aktuelt.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personbeskyttelse

8.1. Kontrollparametre

Yrkesmessige eksponeringsgrenser

Norge. Administrative normer for forurensninger på arbeidstedet

Komponenter	Type	Verdi
WOLFRAM (CAS 7440-33-7)	TLV	5 mg/m ³

Biologiske grenseverdier Det er ikke angitt eksponeringsgrenser for bestanddelen(e).

Anbefalte overvåkningsprosedyrer Følg standard fremgangsmåte for overvåkning.

Avledet nivå for ingen virkning (DNEL-er) Ikke kjent.

Beregnet konsentrasjon uten virkning (PNEC-er) Ikke kjent.

8.2. Eksponeringskontroll

Egnede konstruksjonsmessige kontrolltiltak God, generell ventilasjon (typisk 10 luftskiftninger per time) bør brukes. Ventilasjonsgraden bør tilpasses forholdene. Hvis det er aktuelt, bør det brukes prosessavtrekkshetter, lokal avtrekksventilasjon eller andre konstruksjonsmessige tiltak for å redusere de luftbårne nivåene til lavere enn de anbefalte eksponeringsgrensene. Hvis det ikke er etablert eksponeringsgrenser, må de luftbårne nivåene holdes på et akseptabelt nivå.

Individuelle vernetiltak, som personlig verneutstyr

Generelle opplysninger Bruk egnede verneklær.

Øye-/ansiktsvern Bruk vernebriller med sidevern (eller heldekkende briller).

Hudbeskyttelse

- Håndvern Ha på passende kjemikaliebestandige hansker

- Annet Bruk egnede verneklær.

Åndedrettsvern Ved utilstrekkelig ventilasjon, må det benyttes egnet åndedrettsvern.

Temperaturfarer Bruk egnete, termiske verneklær når det er nødvendig.

Hygienetiltak

Hold alltid god personlig hygiene, for eksempel vasking etter håndtering av materialet og før du spiser, drikker eller røyker. Vask arbeidsklær og personlig verneutstyr regelmessig for å fjerne forurensninger.

Miljømessig forebyggende tiltak Miljøvernlederen må informeres om alle større utslipp.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Utseende

Fysisk tilstand Fast stoff.

Form	Fast.
Farge	Grå.
Odør	Ingen.
Odørteriskel	Ikke aktuelt.
pH	Ikke aktuelt.
Smeltepunkt/frysepunkt	2000 - 2500 °C (3632 - 4532 °F) vurdert / Ikke aktuelt.
Startkokepunkt og kokeområde	4000 °C (7232 °F) vurdert
Flammepunkt	Ikke aktuelt.
Fordampningsrate	Ikke aktuelt.
Brennbarhet (faststoff, gass)	Ikke aktuelt.
Øvre/nedre brennbarhets- eller eksplosjonsgrenser	
Brennbarhetsgrense - nedre (%)	Ikke aktuelt.
Brennbarhetsgrense - øvre (%)	Ikke aktuelt.
Brennbarhetsgrense – øvre (%), temperatur	Ikke aktuelt.
Eksponeringsgrense – nedre (%)	Ikke aktuelt.
Eksponeringsgrense – nedre (%), temperatur	Ikke aktuelt.
Eksponeringsgrense – øvre (%)	Ikke aktuelt.
Eksponeringsgrense – øvre (%), temperatur	Ikke aktuelt.
Damptrykk	0,00001 hPa vurdert
Damp tetthet	Ikke aktuelt.
Relativ tetthet	Ikke aktuelt.
Løselighet(er)	
Løselighet (i vann)	Uløselig.
Fordelingskoeffisient (n-oktanol/vann)	Ikke aktuelt.
Selvantenningsstemperatur	Ikke aktuelt.
Nedbrytningstemperatur	Ikke aktuelt.
Viskositet	Ikke aktuelt.
Eksplosjonsegenskaper	Ikke eksplosivt.
Oksideringsegenskaper	Ikke oksiderende.
9.2. Andre opplysninger	
Tetthet	18,00 g/cm ³

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet	Produktet er stabilt og ikke-reaktivt under normale bruks-, lagrings- og transportforhold.
10.2. Kjemisk stabilitet	Materialet er stabilt under normale forhold.
10.3. Mulighet for farlige reaksjoner	Ingen farlige reaksjoner kjent under tilstander for normalt bruk.
10.4. Forhold som skal unngås	Kontakt med ikke-kompatible materialer.
10.5. Uforenlige materialer	Syrer. etsende stoffer.
10.6. Farlige nedbrytingsprodukter	Ikke aktuelt.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

Generelle opplysninger	Yrkesmessig eksponering for stoffet eller blandingen kan ha negativ innvirkning.
Opplysninger om sannsynlige eksponeringsveier	
Innånding	Langvarig innånding kan være farlig.
Hudkontakt	Ikke relevant pga. produktets form.

Øyekontakt	Ikke relevant pga. produktets form.
Svelging	Ikke relevant pga. produktets form.
Symptomer	Ingen kjente.

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt toksisitet	Ingen kjente.
Etsing/irritasjon på huden	Ikke relevant pga. produktets form.
Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon	Ikke sannsynlig på grunn av produktets form.
Sensibilisering av luftveiene	Ikke sensibiliserende for åndedrettssystemet.
Hudsensibilisering	Ikke hudirriterende.
Mutagenisitet på kimceller	Klassifisering er ikke mulig grunnet delvis eller fullstendig mangel på data.
Karsinogenitet	Kan ikke klassifiseres som karsinogent for mennesker.
Toksisitet for reproduksjonssystemet	Dette produktet forventes ikke å forårsake innvirkninger på reproduksjonen eller utviklingen.
Toksisitet for bestemte målorganer etter én enkelt eksponering	Ikke klassifisert.
Toksisitet for bestemte målorganer etter gjentatt eksponering	Ikke klassifisert.
Aspirasjonsfare	Ikke en innåndingsfare.
Opplysninger om blanding versus stoff	Ingen informasjon tilgjengelig.
Andre opplysninger	Ikke kjent.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.1. Giftighet	Produktet er ikke klassifisert som skadelig for miljøet. Dette betyr imidlertid ikke at store eller hyppige utslipp ikke kan ha skadelig eller farlig innvirkning på miljøet.
12.2. Persistens og nedbrytbarhet	
12.3. Bioakkumuleringsevne	Ingen data tilgjengelig.
Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann (log Kow)	Ikke kjent.
Biokonsentrasjonsfaktor (BCF)	Ikke kjent.
12.4. Mobilitet i jord	Ingen data tilgjengelig.
12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering	Stoffet eller blandingen er ikke et PBT- eller vPvB-stoff eller -blanding.
12.6. Andre skadevirkninger	Det forventes ingen andre negative miljøpåvirkninger (for eksempel ødeleggelse av ozonlaget, potensial for fotokjemisk dannelse av ozon, indresekretoriske forstyrrelser eller global oppvarming) av denne bestanddelen.

AVSNITT 13: Disponering

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Restavfall	Uansett hva som ikke kan reddes for gjenvinning eller resirkulering, skal håndteres i et egnet og godkjent avfallsanlegg. Behandling, bruk eller forurensning av dette produktet kan endre avfallshåndteringsalternativene.
Forurenset emballasje	Da tomme beholdere kan inneholde produktrester, må advarselsmerkingen følges selv etter at beholderen er tømt. Tomme beholdere bør fraktes til et godkjent avfallshåndteringsanlegg for gjenvinning eller kasting.
Avfallskode, EU	Avfallskoden bør fastsettes etter drøfting mellom brukeren, produsenten og avfallsfjerningsfirmaet.
Deponeringsmetoder/informasjon	Oppsamlet materiale leveres i lukkede og merkede beholdere til godkjent mottaksstasjon.
Spesielle forsiktighetsregler	Avhendes i samsvar med alle gjeldende forskrifter.

AVSNITT 14: Transportopplysninger

ADR

14.1. - 14.6.: Ikke regulert som farlig gods.

RID

14.1. - 14.6.: Ikke regulert som farlig gods.

ADN

14.1. - 14.6.: Ikke regulert som farlig gods.

IATA

14.1. - 14.6.: Ikke regulert som farlig gods.

IMDG

14.1. - 14.6.: Ikke regulert som farlig gods.

AVSNITT 15: Opplysninger om bestemmelser

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

EU-forskrifter

Forskrift (EU) nr. 1005/2009, om stoffer som bryter ned ozonlaget, vedlegg I og II med endringer

Ikke oppført på liste.

Forskrift (EU) nr. 850/2004, om persistent, organisk forurensning, vedlegg I med endringer

Ikke oppført på liste.

Forskrift (EU) nr. 649/2012, vedr. eksport og import av farlige kjemikalier, vedlegg I, del 1 med endringer

Ikke oppført på liste.

Forskrift (EU) nr. 649/2012, vedr. eksport og import av farlige kjemikalier, vedlegg I, del 2 med endringer

Ikke oppført på liste.

Forskrift (EU) nr. 649/2012, vedr. eksport og import av farlige kjemikalier, vedlegg I, del 3 med endringer

Ikke oppført på liste.

Forskrift (EU) nr. 649/2012, vedr. eksport og import av farlige kjemikalier, vedlegg V med endringer

Ikke oppført på liste.

Forskrift (EU) nr. 166/2006 vedlegg II, Register over utslipp og transport av forurensende stoffer, med endringer

Ikke oppført på liste.

Forskrift (EU) nr. 1907/2006, REACH, artikkel 59(10) Kandidatliste som for tiden er utgitt av ECHA.

Ikke oppført på liste.

Autorisasjoner

Forskrift (EU) nr. 1907/2006 REACH anneks XIV, Stoffer som krever godkjenning, med endringer

Ikke oppført på liste.

Bruk og restriksjoner

Forskrift (EU) nr. 1907/2006, REACH anneks XVII: Stoffer med restriksjoner på markedsføring og bruk, med endringer

Ikke oppført på liste.

Direktiv 2004/37/EU: Vern av arbeidstakerne mot fare ved å være utsatt for kreftfremkallende eller mutagene stoffer på arbeidsplassen, med endringer

Ikke oppført på liste.

Andre EU-forskrifter

Direktiv 2012/18/EU om store ulykkesfarer som omfatter farlige stoffer, med endringer

Ikke oppført på liste.

Andre forskrifter

Produktet er klassifisert ifølge EU-forskrift 1272/2008 (CLP-forskriften) med endringer/tillegg.

Nasjonale forskrifter

Følg nasjonalt regelverk for arbeid med kjemiske stoffer.

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Det er ikke utført kjemisk sikkerhetsvurdering.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Liste over forkortelser

Ikke kjent.

Referanser

Ikke kjent.

Opplæringsinformasjon

Følg opplæringsanvisningene når du håndterer dette materialet.

Ansvarsfraskrivelse

Dette dokumentet er utarbeidet ved bruk av data fra kilder som anses å være teknisk pålitelige, og opplysningene er antatt å være korrekt. Materion gir ingen garanti, verken uttrykt eller underforstått, når det gjelder nøyaktigheten av opplysningene herunder. Materion har ingen mulighet til å forutse alle forhold hvor disse opplysninger og produkter kan benyttes, og de faktiske forhold for bruken av disse er utenfor selskapets kontroll. Det er brukerens ansvar å vurdere all tilgjengelig informasjon under spesielle forhold for bruken av dette produktet, og til å overholde alle statlige og lokale lover, vedtekter og forskrifter.

For at brukeren skal unngå eventuelle misforståelser eller feil antakelser ved sikkerhetsinformasjonen, bør det gjøres klart at opplysningene ikke er i form av et sikkerhetsdatablad (SDS), men er i stedet et frivillig informasjonsblad om produktet som nøye følger retningslinjene til et sikkerhetsdatablad – KOMMISJONSFORORDNING (EU) nr 453/2010 av 20 mai 2010 (REACH/SDS).